

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Til
Styret i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Fra
Brann- og redningssjefen

Dato
01.04.2020

Sak 13/20 – Antall ansattrepresentanter i styret i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS (TBRT)

Styret i TBRT mottok 19.02.2020 krav om økt representasjon for de ansatte i styret fra 3 til 4 representanter.

Styrets leder ba brann- og redningssjefen behandle saken i og med det er framsatt tvil om hvilken faktor i gjeldende selskapsavtale som angir rett til ansattrepresentasjon.

Brann- og redningssjefen har tatt utgangspunkt i vedlagte krav, notat fra Grønås, notat fra KS og betraktninger fra to ansattorganisasjoner.

Bakgrunn:

Beregningen av antallet ansattrepresentanter fremgår av IKS-loven § 10 niende og tiende ledd:
«I selskap som har flere enn 50 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredel, men minst to, av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Har selskapet flere enn 200 ansatte, skal de ansatte velge et styremedlem og varamedlem i tillegg til den representasjon som følger av niende ledd. Det kan inngås avtale mellom selskapet og fagforening som omfatter to tredeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte, om at de ansatte istedenfor dette styremedlemmet skal velge to observatører og varamedlemmer.»

TBRT har over 200 ansatte.

Selskapsavtalen har følgende ordlyd:

«Styrets sammensetning

Styret velges av representantskapet og består av sju medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av deltakerne (herav skal minst tre utnevnes av Trondheim kommune), og det antall medlemmer fra de ansattes organisasjoner som følger av lov om interkommunale selskaper. De medlemmene som oppnevnes av deltakerne skal først og fremst velges ut fra at styret samlet skal ha

relevant kompetanse (brannfaglig, jus, økonomi, annet)»

Representantskapet har fra oppstarten av TBRT i 2008 tolket ordlyden i selskapsavtalen slik at styret består av det antallet oppnevnte styremedlemmer som selskapsavtalen angir pluss ansattrepresentanter.

I og med at TBRT nå skal gjennomføre nytt valg på ansattrepresentanter og § 4 i Forskrift om de ansattes rett til representasjon i styret i interkommunale selskaper angir at utvidelsen av ansattes rett til representasjon skjer når funksjonstiden for de ansattes styremedlemmer utløper, er det viktig at styret tar stilling til saken. Valget er varslet til 27. mai 2020.

Konklusjon:

Siden selskapsavtalen ikke angir det totale antallet styremedlemmer, tar vi utgangspunkt i det reelle antallet styremedlemmer i beregningen av styrerepresentasjonen. På denne måten vil de ansatte få 3 representanter på bakgrunn av IKS-loven § 10 niende ledd, og ytterligere 1 representant etter tiende ledd. Dermed vil styret bestå av 7 eiervalgte representanter og 4 ansattrepresentanter. Totalt 11 representanter

Selskapsavtalen bør endres ved neste revisjon, slik at den blir i henhold til IKS-loven (tallfeste det totale antall styremedlemmer). I den forbindelse bør styret samtidig ta stilling til om ett styre på 11 representanter er den optimale størrelsen på styret, eller om styret skal anbefale en annen størrelse til eierkommunene.

Forslag til vedtak

Styret utvides til å bestå av 7 eiervalgte representanter og 4 ansattrepresentanter. Totalt 11 representanter.

Selskapsavtalen må, ved neste revisjon, endres til å angi det totale antall styremedlemmer.

Brann- og redningssjefen

Torbjørn Mæhlumsveen
Brann- og redningssjef

Vedlegg 1: Krav om økt ansattrepresentasjon

Vedlegg 2: Betrakninger fra KS bedrift

Vedlegg 3: Notat fra Grønås

Vedlegg 4: Betrakninger fra jurister i to ansattorganisasjoner

Vedlegg 1: Krav om økt ansattrepresentasjon til styret i TBRT IKS

Fra: Sivertsen Ketil <Ketil.Sivertsen@tbrt.no>

Sendt: onsdag 19. februar 2020 20:18

Til: cjm@ntebb.no

Kopi: Hafsås Inga Lisbeth <Inga.Lisbeth.Hafsas@tbrt.no>; Kvaale Inger-Lise <Inger-Lise.Kvaale@tbrt.no>; Bjørnås Arild Nordgaard <arild.bjornas@tbrt.no>; Mæhlumsveen Torbjørn <Torbjorn.Mehlumsveen@tbrt.no>; Dahl Jan Morten <Jan-Morten.Dahl@tbrt.no>

Emne: Ansattrepresentanter i TBRT IKS

Til styret i TBRT IKS

v/ styrets leder,

Trondheim Brannkorps Forening (TBF) vil med dette fremme krav om fire styremedlemmer valgt blant de ansatte i TBRT IKS sitt styre. TBF organiserer et flertall av de ansatte i TBRT.

Kravet vårt er hjemlet i IKS-loven §10 og Forskrift om ansattes representasjon i IKS § 2.

Basert på selskapets størrelse (over 200 ansatte) er det krav til at inntil en tredel, men ikke mindre enn to, av styremedlemmene og ett styremedlem i tillegg til dette blir valgt blant de ansatte. Vi kan ikke se at dagens representasjon på tre styremedlemmer oppfyller disse kravene.

For å oppfylle bestemmelsen i selskapsavtalen om 7 styremedlemmer valgt av representantskapet må totalt antall styremedlemmer derfor økes til 11. At styret økes fra 10 til 11 medlemmer vil ikke ha innvirkning på antall medlemmer ansatte har krav på.

Det skal gjennomføres valg av ansattrepresentanter i mai og vi håper derfor på snarlig tilbakemelding så valgstyret og TBF rekker å gjøre nødvendige forberedelser.

Kopi: Valgstyret, brannsjef og nestleder i TBF.

Aktuelle paragrafer:

[IKS-loven § 10](#)

[Forskrift om ansattes representasjon i IKS § 2](#)

Vedlegg 2: Notat fra KS bedrift

NOTAT

Til Trøndelag Brann og redningstjeneste IKS
v/ Inga Lisbeth Hafsås, personalrådgiver

Fra KS Bedrift, Kjerstin Falkum Løvik, advokat MNA

Dato 4. mars 2020

SPØRSMÅL OM ANSATTEREPRESENTASJON

Innledning

Jeg viser til vår skriftlige dialog og etterfølgende telefonsamtale. Vi er bedt om å beregne antallet ansatterepresentanter de ansatte har krav på i TBRTs styre.

Svaret beror på to størrelser. Den ene er antallet ansatte i organisasjonen, og det andre er det totale antallet styremedlemmer selskapet skal ha. Det er derfor nødvendig å vurdere begge størrelser.

Antall styremedlemmer

Jeg starter med det totale antallet styremedlemmer. Selskapsavtalens punkt 5.2.1 lyder som følger:

«Styrets sammensetning

Styret velges av representantskapet og består av sju medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av deltakerne (herav skal minst tre utnevnes av Trondheim kommune), og det antall medlemmer fra de ansattes organisasjoner som følger av lov om interkommunale selskaper. De medlemmene som oppnevnes av deltakerne skal først og fremst velges ut fra at styret samlet skal ha relevant kompetanse (brannfaglig, jus, økonomi, annet).

Styret velges for 4 år om gangen. Suppleringsvalg og utskifting av styremedlemmer kan foretas i valgperioden når representantskapet bestemmer det. Ansattes representanter trer ut av styret ved opphør av ansettelsesforholdet.»

IKS-loven § 4 nr. 5 fastslår at selskapsavtalen skal angi antallet styremedlemmer. Antall styremedlemmer må angis med fast tall. Det er for eksempel ikke adgang til å fastsette antall styremedlemmer innenfor en ramme angitt av et høyest eller lavest alternativ. Loven forutsetter at selskapet skal ha et styre på minst tre medlemmer. Dersom de ansatte skal velge styremedlemmer etter IKS-loven § 10 åttende eller niende ledd, skal styret ha minst fem medlemmer. Dersom de ansatte skal velge styremedlemmer etter tiende ledd i IKS-lovens § 10, skal styret ha minst syv medlemmer.

Selskapsavtalens bestemmelse om antallet styremedlemmer gir rom for to ulike tolkninger:

- 1) Det totale antallet styremedlemmer er 7, eller
- 2) Det totale antallet styremedlemmer fra eierkommunene er 7, og det skal velges ansattererepresentanter i medhold av IKS-loven § 10 i tillegg til dette.

I lys av bestemmelsen i IKS-loven § 4 nr. 5 og lovens system ville det første tolkningsalternativet isolert sett være det riktige, jf også IKS-loven 10 første ledd og annet ledd første punktum.

Vi forstår det imidlertid slik at samtlige eierkommuner har hatt til intensjon at selskapsavtalen skal forstås i samsvar med det andre tolkningsalternativet, og det er også slik det er praktisert. Dermed må det legges til grunn at det totale antallet styremedlemmer er en dynamisk og ukjent størrelse. Styret skal bestå av 7 eierrepresentanter med tillegg av x ansattererepresentanter. Lovens forutsetning er motsatt; nemlig at styret totalt skal bestå av et gitt antall medlemmer, og at styresammensetningen er ukjent.

Antallet ansatte og antallet representanter

Jeg behandler nå den andre størrelsen, nemlig antallet ansatte som identifikator for representasjonen.

Beregningen av antallet ansattererepresentanter fremgår av IKS-loven § 10 niende og tiende ledd:

«I selskap som har flere enn 50 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredel, men minst to, av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Har selskapet flere enn 200 ansatte, skal de ansatte velge et styremedlem og varamedlem i tillegg til den representasjon som følger av niende ledd. Det kan inngås avtale mellom selskapet og fagforening som omfatter to tredeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte, om at de ansatte istedenfor dette styremedlemmet skal velge to observatører og varamedlemmer.»

Henvisningen til «styrets medlemmer» er det faste antallet som forutsettes bestemt i selskapsavtalen. Skulle man følge lovens system, vill det bety følgende:

Det totale antallet styremedlemmer er 7, hvorav de ansatte har krav på å velge 2 etter IKS-loven § 10 niende ledd, og ytterligere 1 etter tiende ledd. Dermed ville styresammensetningen blitt som følger:

4 eiervalgte styrerepresentanter, og 3 ansattevalgte representanter.

I dette tilfellet er avtalepartene enige om en avvikende forståelse og praktisering av selskapsavtalen. Denne forståelsen innebærer at selskapsavtalen ikke angir det totale antallet styremedlemmer. Derfor gir ikke IKS-loven et klart svar på beregningen.

- 1) En løsning er å følge lovens system og beregne styrerepresentasjonen ut fra det faste antallet styremedlemmer angitt i selskapsavtalen, nemlig 7, men legge ansattererepresentasjonen til den eiervalgte representasjonen. Dette vil gi følgende styresammensetning: 2 ansattevalgte representanter etter IKS-loven § 10 niende ledd, og ytterligere 1 ansattevalgt medlem etter tiende ledd. Dermed består styret av 7 eiervalgte representanter og 3 ansattevalgte representanter, og styret består av totalt 10 representanter. Det er etter det vi forstår denne

tolkningen som så langt har dannet utgangspunkt for styresammensetningen og det totale antall styreseter på 10.

- 2) En annen løsning er å legge til grunn det faktiske totale antallet styrerepresentanter som har vært praktisert, nemlig 10. Dermed øker det totale antallet styremedlemmer med ansatterrepresentantene, som etter det vi forstår er beregnet med utgangspunkt i selskapsavtalens bestemmelse om 7 medlemmer. Med et styre på 10 medlemmer får de ansatte 3 representanter i medhold av niende ledd, og ytterligere 1 representant etter tiende ledd. Legger vi til grunn de facto størrelse på styret, vil styresammensetningen bli 6 eiervalgte styrerepresentanter og 4 ansattevalgte representanter.
- 3) Den siste løsningen er å legge til grunn det totale antallet styremedlemmer som har vært praktisert i alle år; nemlig 10 og samtidig opprettholde selskapsavtalens forutsetning om at antallet eiervalgte representanter skal være 7. Dermed øker det totale antallet styremedlemmer ytterligere som følge av ansatterrepresentasjonen, og sammensetningen blir 7 eiervalgte representanter og 4 ansatterrepresentanter, totalt 11 styremedlemmer.

Som det fremgår er ingen av de skisserte løsningene i henhold til lovens system. Det beregningsalternativet som ligger nærmest til lovens system, og som kan legges til grunn i mangel av andre holdepunkter, er å beregne med utgangspunkt i det tallet som er nevnt i selskapsavtalen, nemlig 7. Det er også slik partene har beregnet representasjonen så langt, og i dette alternativet oppnår ikke ansatte økt representasjon som følge av at representasjonen legges til ved beregningen.

Bestemmelsene i IKS-loven § 10 tar ikke sikte på å regulere styrets størrelse, men har til formål å angi fordelingen av styresetene mellom de ansatte og de eiervalgte representantene. Det er en innvendig mot alternativ 2 og 3 at disse forutsetter at ansatterrepresentantene legges til beregningen og dermed danner utgangspunkt for ytterligere ansatterrepresentasjon.

Under forutsetning av at det i praksis har vært og er totalt 10 styremedlemmer, eiervalgte og ansattevalgte inkludert, kan denne praksisen være holdepunkt for å legge tallet 10 til grunn for beregningen. Følger vi lovens system, skal de ansatte ha 4 og eierkommunene 6 styremedlemmer. Til dette alternativet kan det innvendes at eierkommunenes intensjon er at hver kommune skal ha ett styremedlem, og dermed er styresammensetningen i strid med intensjonen om at eierkommunene skal ha 7 styremedlemmer.

Det er kun det siste alternativet som hensyntar at det i praksis har vært 10 medlemmer, og samtidig ivaretar intensjonen om at hver kommune velger ett styremedlem. Dette vil imidlertid være den løsningen som avviker mest fra lovens system fordi det ikke er meningen at ansatterrepresentasjonen skal innebære at det totale antallet styremedlemmer øker. Lovens system er at beregningen av antallet styremedlemmer skjer innenfor rammen av styrets størrelse, og ikke inngår i beregningen av representasjonen.

Som det fremgår praktiseres selskapsavtalen på en måte som avviker fra IKS-loven, og dermed gir ikke IKS-loven noe klart svar på spørsmålet.

Vi vil uansett anbefale at selskapsavtalen endres slik at den bringes i samsvar med IKS-loven § 4 nr. 5 slik at disse tolkningsproblemene unngås for fremtiden.

Vedlegg 3: Notat fra Grønås

TBRT - STYRETS SAMMENSETNING

I selskapsavtalen heter det:

5.2 Styret

5.2.1 Styrets sammensetning

Styret velges av representantskapet og består av sju medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av deltakerne (herav skal minst tre utnevnes av Trondheim kommune), og det antall medlemmer fra de ansattes organisasjoner som følger av lov om interkommunale selskaper. De medlemmene som oppnevnes av deltakerne skal først og fremst velges ut fra at styret samlet skal ha relevant kompetanse (brannfaglig, jus, økonomi, annet).

Styret velges for 4 år om gangen. Suppleringsvalg og utskifting av styremedlemmer kan foretas i valgperioden når representantskapet bestemmer det. Ansattes representanter trer ut av styret ved opphør av ansettelsesforholdet.

Dette innebærer i korte trekk at selskapet skal følge lov om interkommunale selskap og skal ha tilsvarende antall ansatterepresentanter som IKS-loven fastsetter representert i selskapets styre.

I lov om interkommunale selskap § 10, 9. og 10. ledd heter det:

I selskap som har flere enn 50 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredel, men minst to, av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Har selskapet flere enn 200 ansatte, skal de ansatte velge et styremedlem og varamedlem i tillegg til den representasjon som følger av niende ledd. Det kan inngås avtale mellom selskapet og fagforening som omfatter to tredeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte, om at de ansatte istedenfor dette styremedlemmet skal velge to observatører og varamedlemmer.

Bestemmelsens 9. ledd medfører at minst 2 av styrets medlemmer velges blant de ansatte. Det står $\frac{1}{3}$ av styret i bestemmelsen, men minst 2 styremedlemmer, og i om at styret består av 7 medlemmer mener jeg det vil være riktig at tallet ut i fra dette leddet blir 2 styrerepresentanter.

Av 10. ledd følger det at for bedrifter med over 200 ansatte, slik som TBRT, skal de i tillegg til det som følger av 9. ledd kunne velge ett styremedlem og vara.

Med mindre det opereres med et annet antall styremedlemmer enn oppgitt i selskapsavtalen betyr dette for TBRT at de ansatte skal ha totalt tre styremedlemmer med vara, dvs 2 iht 9. ledd og 1 iht 10. ledd.

Jeg er usikker på hvordan man har kommet frem til 4 styremedlemmer, men så vidt jeg kan se utifra selskapsavtalen sammenholdt med IKS-loven så skal fagforeningene ha 3 styremedlemmer med vara.

Ring på om det er noe som er uklart.

mvh
Frank

Vedlegg 4: Betraktninger fra to ansattorganisasjoner

Juristforbundet spørsmål

Fra: Mellingsæter Erling Gøran [<mailto:Erling.Mellingsater@tbrt.no>]

Sendt: 11. februar 2020 14:51

Til: Helene Dorans

Emne: Antall ansatterepresentanter

Hei,

Jeg sender et spørsmål direkte til deg, da jeg har hatt kontakt med deg tidligere. Jeg er ansatt i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS. Som det fremgår av navnet er dette et interkommunalt selskap.

Vi som er ansatt her har et ønske om 4 ansatterep. i styret. Spørsmålet er om det er riktig. Jeg har følgende resonement:

Jf. selskapsavtalen 5.2.1 skal styret bestå av 7 medlemmer med pers. vara, og det antall ansatterep. iflg. IKS-loven.

De ansatte kan kreve inntil en tredel, men minst to av styrets medlemmer i selskap med minst 50 ansatte, jf. § 10, 9. ledd. Dvs. styret vil bestå av minst 9 medlemmer. Inntil en tredel vil da etter mitt syn si 3 ansatterep. I alle tilfelle ikke mindre enn to ansatterep.

Jf. § 10, 10. ledd skal det i selskap med mer enn 200 ansatte, i tillegg til det antall som følger av 9. ledd, velges et styremedlem med vara blant de ansatte.

Vil de ansatte da kunne kreve 4 representanter i styret?

Vennlig hilsen

Erling Gøran Mellingsæter

+47 90 60 30 20

Medlemsnr. 40435489

Juristforbundet svar:

Fra: Helene Dorans <HD@juristforbundet.no>

Sendt: onsdag 12. februar 2020 14:40

Til: Mellingsæter Erling Gøran <Erling.Mellingsater@tbrt.no>

Emne: SV: Antall ansatterepresentanter

Hei,

Det vises til din henvendelse vedr. antall ansatte representanter. Dette er ikke noe jeg har vært mye borti tidligere, og bestemmelsene er ikke helt enkle å forstå. Men jeg har gjort et forsøk.

IKS-loven § 10, 1 ledd lyder som følger:

«Selskapet skal ha et styre på minst tre medlemmer.1 Dersom de ansatte skal velge styremedlemmer etter åttende eller niende ledd i paragrafen her, skal styret ha minst fem medlemmer. Dersom de ansatte skal velge styremedlemmer etter tiende ledd i paragrafen her, skal styret ha minst syv medlemmer. Reglene i aksjeloven2 § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.»

- Slik jeg forstår denne bestemmelsen regulerer den et minste antall styremedlemmer. Loven har ingen øvre grense for antall styremedlemmer så vidt jeg kan se.

Videre, IKS-loven § 10, 9 og 10. ledd:

«I selskap som har flere enn 50 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredel, men minst to, av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte. Har selskapet flere enn 200 ansatte, skal de ansatte velge et styremedlem og varamedlem i tillegg til den representasjon som følger av niende ledd. Det kan inngås avtale mellom selskapet og fagforening som omfatter to tredeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte, om at de ansatte istedenfor dette styremedlemmet skal velge to observatører og varamedlemmer»

- 9. og 10. ledd regulerer hvor stor andel av styret de ansatte skal ha.

Spørsmålet er om det som fremgår av 9. og 10. ledd øker antall styremedlemmer, eller om disse skal være en del av det totale styret jf. 1. ledd.

Fra kommentarene til bestemmelsen, rettsdata, fremgår følgende 1. ledd:

«Første ledd annet og tredje punktum må ses i sammenheng med reglene om de ansattes rett til styrerepresentasjon etter paragrafens åttende, niende og tiende ledd. Når loven i disse tilfellene øker det minste antall medlemmer styret skal ha, sikrer bestemmelsene at flertallet av styremedlemmene velges av representantskapet.»

Slik jeg forstår kommentaren knyttet til bestemmelsen så innebærer dette at antall styremedlemmer vil øke i antall utover hva som fremgår av 1. ledd når det skal velges ansattes representant etter 9. og 10. ledd. Hvis jeg har forstått dette korrekt så er jeg enig i det antall du skisserer.

Håper dette hjelper deg litt på vei.

Lykke til!

Helene Dorans

Advokat
Mobil +47 911 46 734

Juristenes Hus, Kristian Augusts gate 9, 0164 Oslo
Sentralbord 40 00 24 25 | www.juristforbundet.no

Akademikerforbundet spørsmål:

Fra: Mellingsæter Erling Gøran <Erling.Mellingsater@tbrt.no>

Sendt: onsdag 12. februar 2020 14:29

Til: Anders Aarskog <anders.aarskog@akademikerforbundet.no>

Emne: SV: ansatterepresentanter

Hei,

Jeg sender et spørsmål direkte til deg etter avtale med tillitsvalgt hos oss, Stig Cato Magnussen. Vi er ansatt i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS. Som det fremgår av navnet er dette et interkommunalt selskap.

Vi som er ansatt her har et ønske om 4 ansatterep. i styret. Spørsmålet er om det er riktig. Jeg har

følgende resonement:

Jf. selskapsavtalen 5.2.1 skal styret bestå av 7 medlemmer med pers. vara, og det antall ansatterep. iflg. IKS-loven.

De ansatte kan kreve inntil en tredel, men minst to av styrets medlemmer i selskap med minst 50 ansatte, jf. § 10, 9. ledd. Dvs. styret vil bestå av minst 9 medlemmer. Inntil en tredel vil da etter mitt syn si 3 ansatterep. I alle tilfelle ikke mindre enn to ansatterep.

Jf. § 10, 10. ledd skal det i selskap med mer enn 200 ansatte, i tillegg til det antall som følger av 9. ledd, velges et styremedlem med vara blant de ansatte.

Vil de ansatte da kunne kreve 4 representanter i styret?

Vennlig hilsen
Erling Gøran Mellingsæter
+47 90 60 30 20

Akademikerforbundet svar:

17. feb. 2020 kl. 14:00 skrev Anders Aarskog <anders.aarskog@akademikerforbundet.no>:

Hei.

Lovens ordlyd sier at man i selskap av en slik størrelse skal ha minimum 2+1 representant, men at man «kan kreve» 1/3 av styret + 1 hvis et flertall av de ansatt ønsker dette.

Jeg oppfatter dette som om man i ditt tilfelle oppfyller lovens minimum med 3 medlemmer men at de ansatte kan kreve (og har rett til å få) en representant til.

Jeg sliter med å se hvordan man argumentere for det motsatte. Hvis et flertall av de ansatte ønsker fire representanter ville jeg fremme dette som et krav. Møter du motstand hos ledelse så ville jeg bedt om en skriftlig begrunnelse, så kan vi eventuelt vurdere den sammen.

Mvh

Anders Aarskog